

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorym

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita Beatissimi Martini, Episcopi Turonensis: Ex ea quam fidelißimè conscripsit discipulus eius Seuerus Sulpitus. a Migrauit è corpore Anno Dominici Natalis 402. Anastasii Papæ 5. & vltimo. Arcadij & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42787

VITA S. MARTINI EPISC. 484 eremum concupiuit; fecissetque votis satis, fi ætatis infirmitas non obstitisset. Animo tamen aut circa Monasteria, aut ecclesias semper intentus, meditabatur in ætate puerili, quodrobusta ætate vir egregiè adimpleuit: Sed cume dicto Regum cautum effet, vt vereranorum f. litie operam lij militiæ nomina darent, prodente patre, dore. qui fœlicibus eius actibus inuidebat, raprus & catenis vinctus, facramentis militaribus est implicatus; vno tantum seruo comite, contentus; cui tamen versa vice dominus seruiebat, aded vt plerumque ei & calcamenta ipfe detraheret, & ipfe detergereticibum vna caperent, hic sæpius ministraret, Triennium ferè ante salutare lauacrum in armis fuit, integer tamen ab his vitiis, quibusillud hominum genus implicari folet. Multail-Qualis in li circà commilitones benignitas; mira charimilitia. tas:patiétia verò atque humilitas vltrà humanum modum. Nam frugalitatem in eo laudare necessè non est; qua ita vsus est, vt iam illotepore non miles, sed monachus putaretur. Quibus rebus ita fibi omnes commilitores suos adiunxerat, yt eum miro venerarentur affectu, Necdum tamen regeneratus in Christo, agebat quendam bonis operibus baptismatis canditatum: alfistere scilicet laborantibus, opem ferre miseris, egetes alere, nudos vestire, nihil fibi ex militiæ stipendijs, præter quotidianum victum, referuare, Itaq; nihil ia de crastino solicitus quodam Egregia eius in pauperem tempore, media hyeme, quæ folito asperior

inhorruerat, cu pauperem in portaAmbianefium ciuitatis nudum obuia haberet, & miferu illi

pir

fer

me

igi

C

fta

di

no

ta

21

la m

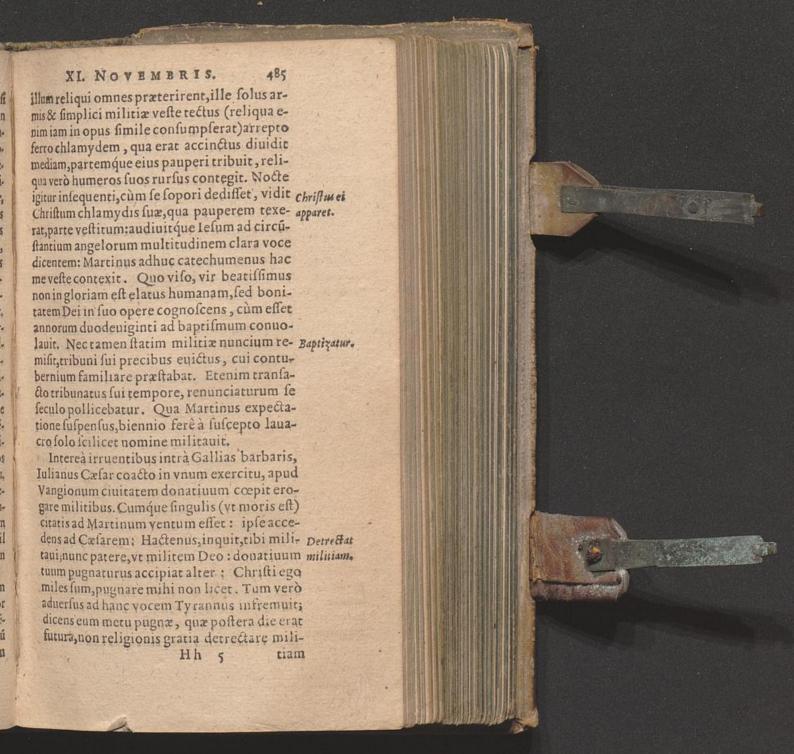
bo

fe

ti

C

I

VITA S. MARTINI EPISC. tiam. At Martinus intrepidus, imò illatofibi 4110 terrore constantior: Si hoc, inquit, ignauizad. qua scribitur, non fidei, crastina die antè acieminermis adstabo, & in nomine Domini Iesu, sigfuti no Crucis non clypeo protectus, hostiumcutati neos penetrabo fecurus. Retrudi ergò incuftu Stodiam iubetur: facturus fidem dictis, vtinervit mis barbaris obijceretur. Postera die hostes, lan pacis legatos miserunt, & se suaque omniadegie diderunt. qui Adit S. Hi. Exindè relicta militia, fanctum Hilarium Do larium 5. Pictauiæ ciuitatis Episcopum expetijt, &ali-Martinus. quamdiù apud eum, spectara eruditioe & pievir tate virum, commoratus est. Hilarius autem hominis ingenio & religione delectatus, vearctius eum fibi implicaret, diaconatus officio & diuino vincire ministerio conatus est. Sed cum ille indignum se clamicans sepiùs resisteret, Episcopus intelliges eum infima queq; pre humilitate sectari, & illu eo officio in quo inor dinatur. iuriæ quida loce effe videretur poffe coftringi, exorcifta. exorcistă ordinauit. Quam ille ordinationem minime repudiauit. Nec multo post persoporem admonitus, vt patriam parentes que, quos adhuc gentilitas detinebat, religiosa solicitu-Redit in pa- dine visitaret, moestus peregrinationem illam aggreffus est; contestans fratres, multa triam. se aduersa passurum: quod postea euentus pro-Ac primum inter alpes deuia secutus, inci-Incidit in dit in latrones; quorum vnus cum eleuata felatrones. curi caput ei secare vellet, ictum ferientis dexteræ sustinuit alter: ipse interim animo ac mente ità securus ve percuctanti latroni, nom

nu

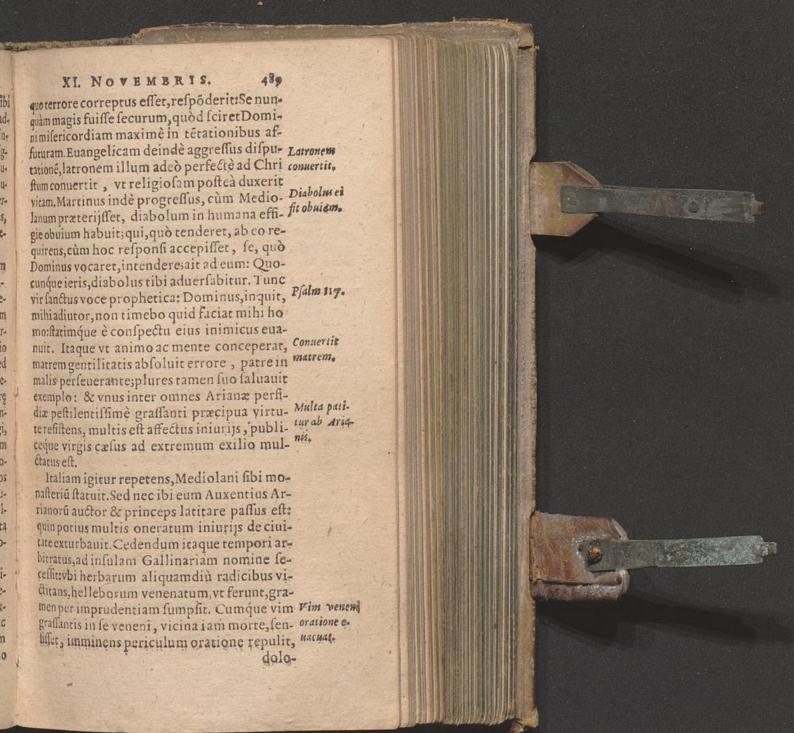
ma

ex di

te

ce

ri

BIBLIOTHEK PADERBORN

VITA S. MARTINI EPISC. doloremque fugauit. Nec multo post, cums. Hilario (qui fimiliter hæreticorum fraudibus tem in exilium missus fuerat)potestatem redeundi à Rege indultam fuisse comperisset, Romz ei pife tentauit occurrere:profectus igiturest ad Vt. bem. Sed cum Hilarius iam præterijsset: eum Pictanum víque profecutus est. Ab eo autem gratissimè susceptus, haud lon-Conftruit gè ab oppido monasterium collocauit vbiinmona/leriu ter cateros quidam etiam catechumenus ei le de prope Pittaiunxit; qui paulò post, languore correptus, tà. titi шит. dem vi febrium, absente forte per idtempus Vic Martino, extinctus est. Reuerfus verò cumablgia que baptismate humanis rebus eum excessiste qu cognolceret, flens eiulansque super examimata defuncti fratris se membra prosternens,ora tioni aliquamdiù incubuit: sentiesque perspiritum Domini adesse virtutem, erectus paululum, & in defuncti ora defixus, misericordiz diuinæ intrepidus expectabat aduentum, Vix-Excitat mor que duarum fere horarum spatium intercelle rat, vidit defunctum paulatim membrisomni ri bus commoueri, & laxacis in y fum vidédipalfu picare luminibus. Nec multò post dum agrum Lupicini cuiusdam honorati secundum seculum viri præteriret, clamore & luctuplangentisturbæ exceptus, intelligit vnum è familia seruulum laqueo sibi vitam extorsisse. Quo cognito, cellulam, in qua corpus iacebat exantme, ingreditur; exclufifq; omnibus, superstratus corpori preces fudit. Moxque in oraillius Ite alterum, defunctus erigitur, lentoque conamine enilus assurgere, appræhensa beati viri dextera, in pedes constitut, omnique inspectante turba, ad

492 VITA S. MARTINI EPISC. euoluere. Eadem in corde eius humilitas, ead! in vestitu eius vilitas erat. Atque ita plenusau. Ctoritatis & gratie implebat Episcopi dignitatem:vt non tamen propositum monachi virtutemque desereret. Aliquamdiù adhærentiad Ecclesiam vsus est cellula : sed cum frequerem populi ad se concursum ferre non posser, duo-Condit misbus ferè extrà ciuitatem millibus monasteriu nasterium fibi statuit: ad quod adeò difficilis eratquel. iam episcofus, videlicet propter præcisam excelsi montis P116. rupem, & Ligurem fluuium, vt ab eremifoliudine nihil distaret. In co monasterio discipu-Infignes ha- los habebat octoginta, tam excellenter inombet discipuni virtutum genere & cælesti disciplina exercitatos, vt multi eorum posteà ad episcopi dignitatem euecti fuerint. Caterum cum in es regione pauci adhucChristiana essent religione imbuti, beatus antistes suo suorumque exeplo, impletatem ex omnium ferè animis breui Conuertit ità profligauit, vt fana in ecclefias & monalteomnes loci ria libenter converterent, & Martinum cundi istim genticertatim prædicarent. Erat quodam in vico, arbor pinus fano antiquissimo proxima; quam vir beatus cum excu dere vellet, antistes loci illius, cateras; gentilium turpa cæpit obfistere. Et licet sanumdirui permiserant, nullo tamen modo arborem succidi patiebantur. Cumque vir sanctus verbis instaret, vt dæmoni dedicata arbor excinderetur, vnus ex illis, cæteris audacior: Sialis qua, inquit, tibi in Deo tuo, quem colis, elthducia nos eam excindemus: ita tamé, vetueam labentem excipias, & Christitui virtutem no: bis pariter manifesta facias. Ad hanc conditio-

tan

fiin

fen

ctu

bat

gen

tin

nac

tin

tut

pe

ræ

ba

cta

in

mi

no

tif

tit

m

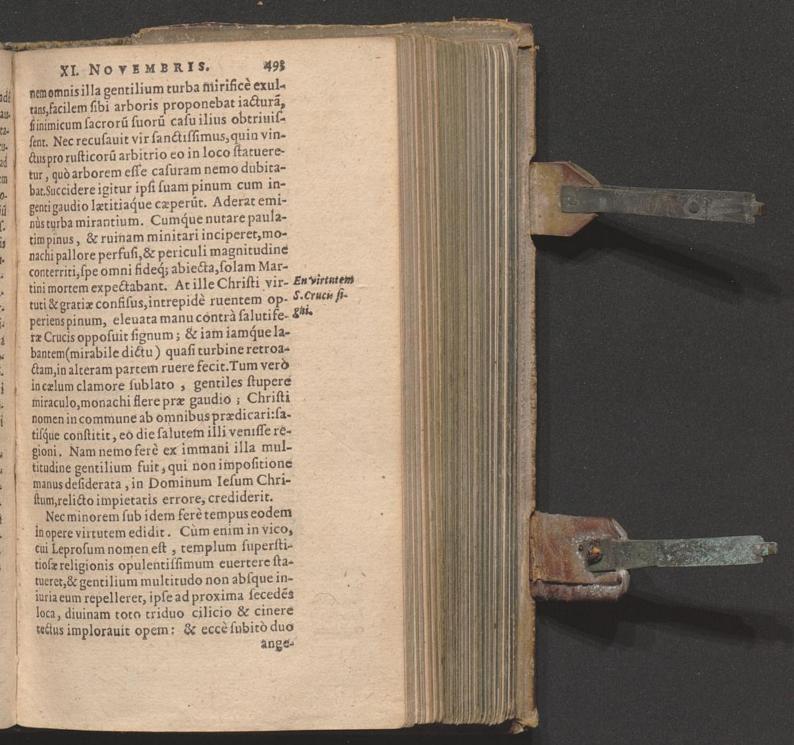
Iti

in

EL

ti

ill

VITA S. MARTINI EPISC. angeli hastis scutisque instar militiz celesti Angeliei ap. muniti se ei obtulerunt; dicentes se à Domino parent o af missos ve fusa fugataque rusticorum multiufiltuns in edine, præsidium Martino ferrent. Regressusuertendis demonum gitur vir sanctus ad vicum, spectantibus gemifanis. lium turbis profanam succendit ædem, arale omnes & fimulachra in puluere redegit. Cùm verò in Heduorum pago idem moliretti, & vnus cæteris audacior stricto eum gladio peteret, ipse reiecto pallio nudam ceruicempercuffori præbuit. Sacrilegus autem cum eleuata altius dextera ferire vellet, subitò dinina virtute resupinus ruens, quanto se scelere ob-Infinitis elas firinxerat, cognouit. Alia funt huiusmodivirtutum genera penè infinita: & miracula sanè clarissima, quibus eum Dominus in sugandis morbis, & dæmonibus pellendis egregièillu strauit. Sed vt minora tantis inferam, quamuis(vt est nostrorum ætas temporum, quibus iamde prauata omnia, atque corrupta funt) penèprzcipuum sit, adulationi regiæ sacerdotalem no cessisse constantiam: cum ad Imperatorem Maximum ferocis ingenij virum, & bellorum ciuilium victoria elatum, plures ex diuersis partibus episcopi couenissent, & foeda circa Principem omnium adulatio notaretur, sequedegeneri inconstantia regiæ clientelæ sacerdotalis dignitas subdidiffet, in solo Martino Apo-Egregia Mar stolica auctoritas permanet. Nam etsiproalitini inrequibus supplicandum regi fuit, imperauit podarguendo tiùs qua rogauit. Et à conuivio eius frequenter Imperatore rogatus abstinuit, dicens, se mensæ eius parti-

conftantia.

cipem esse non posse, qui duos Imperatores

in

iu

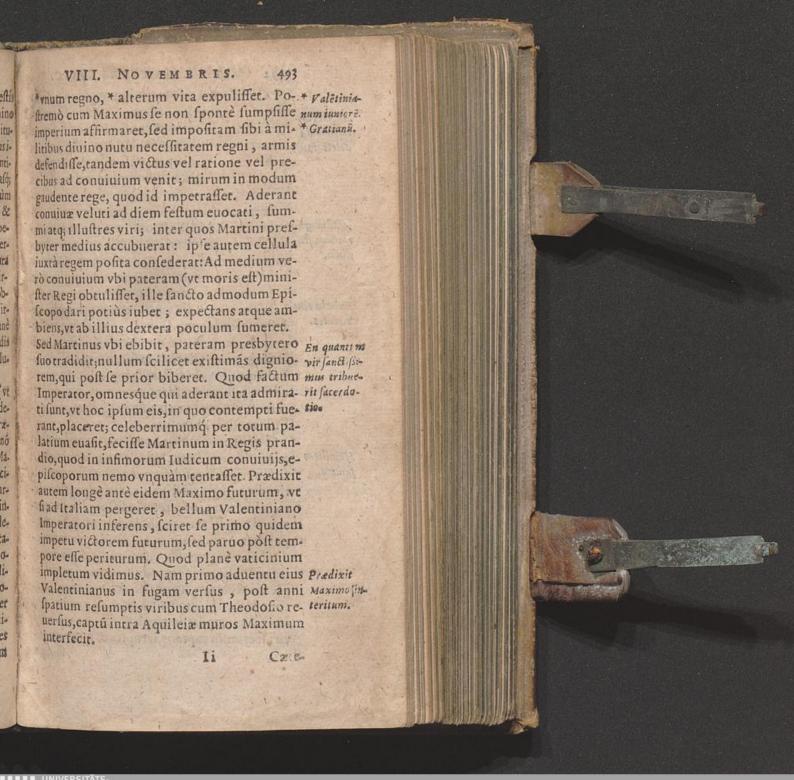
rò

10

b

ti

*vnum

BIBLIOTHEK PADERBORN

VITA S. MARTINI EPISC. 494

Angelieius castimonia

dium.

virtutes.

Cæterum vt ad Martinum recertamur.com stat eum tanta vitæ castimonia enituisse, vispè familiari angelor u conspectuato; sermone dele Hantur, frueretur. Nihil enim in illi' ore, nifi Chriftus; nihil in corde, nisi pax, misericordia & pietas inerat.Porrò tantæ funt tamque eximizillius virtutes, vt nulla vnquam pro dignitate explicare queat oratio. Animus cælo semperinten-Aßiduum o- tus; ieiunijs, vigilijs & orationibus vacabatalrationis stu- siduè: ita ve ne inter occupationes gratissimas mentem à studio precandi relaxaret. O virum vere beatu, in quo dolus omninò nullus fuit. Nemo eum vnquam vel iratu, vel mœrentem, Eximie eius vel ridentem vidit; vnus idemque semper, czlestem quodammodò vultu præ se ferebatlatitiam: iniuriarum omniŭ adeò patiens, vtab infimis etiam Clericis Ixsus, nunquam ne verbulo quidem vindictam sumpserit. Sediunat adhuc paucas quafdam ex omnibus tanti viri referre virtutes, ve clarius exijs admirandaillius fanctitas elucefcat.

t

Humilitas Jumma.

Et quidem summus humilitatis amator nunquam sublimi, in ecclesia, cathedra vtivoluit fed in tripode refidebat:nec Clericorum multitudine ad gloria stipatus, sed permissa clericis libertate, in secretario solus planeadperagenda mysteria precib. lachrymisq; se comparabat. Accidit aut vt quida pauper seminudus hybernis mensib. eunti ad Ecclesia occurreret, & aliquod fuæ nuditati operimenti sopplex postularet. Tunc ille accersito archidiacono iussit algentem sinè dilatione vestiri. Sed cum ille mandatum negligeret, pauper beati viri fecrocum captans, irrupit; & nouis queri-

VITA S. MARTINI EPISC. immitem atque superbum vxor Ariana, que totum euni à sancto viro auerteret. Isaquevir fanctus semel iterumque repulsam passus, ad opem diuinam supplex confugit. Septimonrò die ab angelo monitus, vt regiam spontere ferandam peteret, & Superbum Principem diuina virtute molliendu adiret intrepido, fretus eo auxilio palatium tertiò accessit. Patent limina; nullus obfistit; inerat aulæ penetralia: & postremo ad ipsum, nemine prohibente, Regem peruenit. Qui venienté eminus coipicies, Superbia nequaquam adstati affurgere est dignaus; do-Imperatoris nec regia fellam ignis operiret, ipfumqueRedivinitres gem, ea corporis parte, qua sedebat, afflaretinpunitur. cendium. Ita folio fuo superbus excuttur,& Martino inuitus affurgir:multumque complexus, quem spernere antè decreuerat, virtutem fe fenfiffe diuinam emendatior fatebatur. Nec exspectatis Martini precibus, prius omnia prestitit, quam Rogaretur. Colloquio illum arq conuiuio frequenter affciuit:postremo abeun-Munera fer- ti multa munera obtulit : quæ vir beztus, vi semper paupertatis custos cuncta reiecit. Sed maior tamenille honos & plane admirandus, quem Regina Maximi Imperatoris coniunxei impendit. Cum enim Imperator ille sepiùs euocatum antistitem summa in palatio veneratione profequeretur; eiufque fermones de fidelium glo-Nota quato ria, de eternitate sanctoru, incredibili auiditabonore Regina S. Mar. te audiret: Regina dieb. ac noctibus de oreilli' zinum prose- pendés, Euangelico illo no inferior exemplo, pedes sancti sletu rigabat, crine tergebat. Marquatur. tinus quem nulla vnquam femina contigillet

per

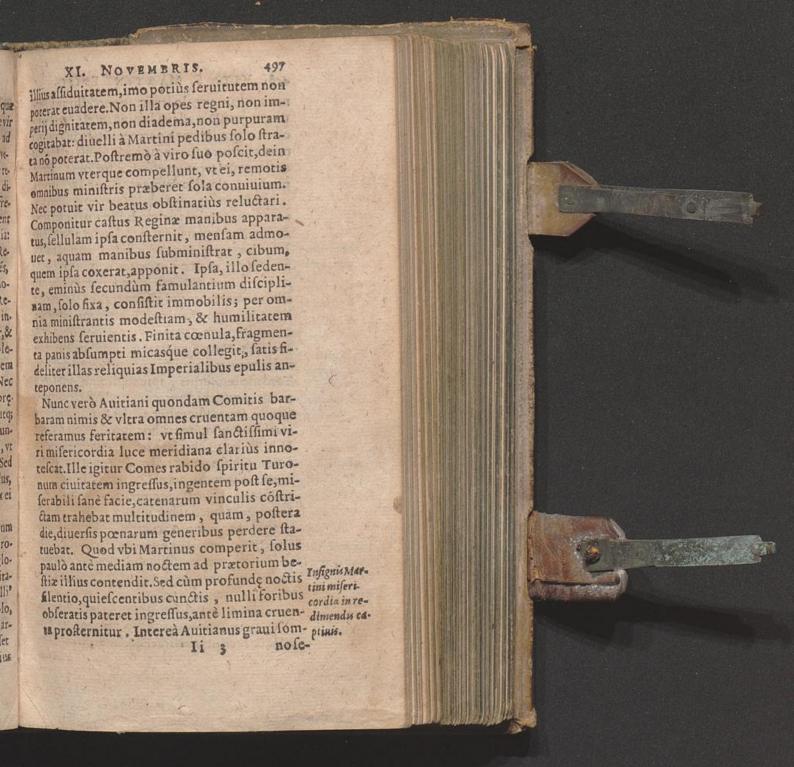
Ma

Co

qui

ni

de

408 VITA S. MARTINI EPISC. no sepultus, angelo irruente percellitur: Seruns, inquit, Dei ad tua limina iacet, & tugiescis? Quaille voce percepta lecto suo tubi-VI tus excuciturs conuocatisque feruis, treplas exclamat, Martinum effe præ foribus; Irm protinus, claustra reserarent, ne Dei serus pateretur iniuriam. Sed illi(vt eft omoumnatura feruorum) vix prima limina egreffi, iridentes dominum fuum, quod fomno fuiffeilluius, negant quenquam eife præ foribus; ex fuomet ingenio coniectantes neminem noche posse vigilare; nedum illi crederent in illo noctis horrore iacere ad aliena limina sacerdore. Idque Auittano facile perfualum: rurfus folui tur in soporem. Sed mox vi maiore conculus, exclamat Martinum stare pre foribusibilided nullam quietem animi corporisque permitti. Tardantibus seruis, ipse ad limina exteriora progreditur. Ibi Martinum, vt lenlerat, depræhendir. Percussus miser tanta manifestatione virtutis: Quid,inquit, hoc Domine mifecill? Nihil te loqui necesse est: Scio quid desideres video quid requiras: decede quantocyus, ne me ob miuriam tui, cælestis ira consumat; 13tis soluerim hucusque poenarum. Post discelfum autem sancti iubet omnes relaxari custodias: & mox ipse proficiscitur. Ita fugato Auitiano, & miseris illis è mortis faucibus liberatis, ciuitas magno exultanit gaudio, & Martini misericordiam cum tanta virtute coniunciam mirè celebrauit. Nos si cuncta ab illo patrata mi acula referre velimus, modum profectò omnem excede mus, & faciliùs admirari quam explicare po-

